

Säädosehdotusten ympäristövaikutusten arviointi - nykytila ja kehittämistarpeet

Sanna-Riikka Saarela
Ryhmäpäällikkö, FT
Suomen ympäristökeskus



Ympäristövaikutusten arvioinnin laatu ja kattavuus

- Useimmiten ympäristövaikutusten arviointi tehty, mutta melko suppeasti
- Ympäristövaikutusten kenttä erittäin laaja
 - 'päästölähteet'
 - 'päästökohteet'
- Vaikutusten vuorovaikutussuhteita tai kielteisiä vaikutuksia tarkastellaan harvoin

Ympäristövaikutusten arvioinnin laatu ja kattavuus

- Ympäristövaikutukset syntyvät pitkien vaikutusketjujen tuloksena – välilliset vaikutukset voivat olla merkittävämpiä kuin suorat vaikutukset
 - Monia lähteitä hyödyntävä laadullinen arviointi usein ainoa mahdollinen lähestymistapa
- Menetelmien kuvaus voisi parantaa laatua ja lisätä läpinäkyvyyttä.
- Säädosehdotuksessa olisi myös hyvä mainita ne vaikutuslajit, joita valmistelun aikana on tarkasteltu, mutta joita ei arvioitu tarkemmin koska ne eivät olleet merkittäviä.



Ympäristövaikutusten arvioinnin laatu ja kattavuus

Keskeinen ongelma:

Vaikutusten arviointia ei sidota osaksi lainvalmisteluprosessia vaan se toteutetaan usein liian myöhään ja irrallisena

Ympäristövaikutusten arvioinnin kehittäminen

- Arviointineuvosto tuonut ryhtiä vaikutusten arviointiin
 - Jatkossa tärkeää toimintakentän laajentaminen → ympäristö- ja yhteiskuntatieteet
- Ministeriöiden vaikutusten arvioinnin koordinaation ja osaamisen kehittäminen erityisesti isojen hankkeiden tueksi

Meidän on siirryttävä arvioimaan, miten säädösehdotukset vaikuttavat ja linkittyvät kestävyysmurrokseen

- Monimutkaiset sosio-ekologiset vaikutusketjut ja systeemin lähestymistapa vaativat menetelmäkehitystä
 - laadullinen
 - määrällinen
- Monitieteinen arviointi
- Vuorovaikutteinen arviointi
- Arvioinnin tulosten tulkinnan osaamisen kehittäminen



Kiitos.

sanna-riikka.saarela@syke.fi



S Y K E

Suomen ympäristökeskus SYKE | Finlands miljöcentral | Finnish Environment Institute | syke.fi | ymparisto.fi